

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32.001.76
ББК 66.0
П 50

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА
ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали II міжвузівської
науково-практичної конференції молодих політологів.
24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 2 від 17 лютого 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне – 2011

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Мельник Алла</i>	Політика пам'яті особистості	9
<i>Сайгафарова Елеонора</i>	Середній клас як основа стабільного розвитку сучасної України	11
<i>Малиновська Наталія</i>	Політика європейських держав щодо іммігрантів-мусульман	13
<i>Макарук Надія</i>	Агенти політичної соціалізації студентської молоді в Україні	16

СЕКЦІЯ 1. Теоретичні аспекти аналізу політичної модернізації

<i>Байрак Сергій</i>	Інститути громадянського суспільства і держава	19
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Маніпулятивна складова політичної влади	21
<i>Кац Еліна</i>	Інформаційний простір і побудова громадянського суспільства	23
<i>Куницька Ганна, Троценко Валерій</i>	Проблема більшості та меншості в теорії демократії	26
<i>Мишляєв Тарас</i>	Членство в Євросоюзі як чинник трансформації національних політичних систем	28
<i>Мельник Ірина</i>	Сутність і різновиди політичного екстремізму	30
<i>Патлашинська Ірина</i>	Типологічні особливості миротворчої діяльності	33
<i>Венгринюк Лілія</i>	Статус нації як інституційованої форми та випадкове явище Роджерса Брюейкера	36

<i>Камзьол Валентина</i>	Інформаційне забезпечення діяльності громадських організацій	39
<i>Криворучко Наталія</i>	Тоталітаризм і XXI століття	42
<i>Герасимчук Іванна</i>	Роль партій у політичній модернізації суспільства	45
<i>Левчук Юрій</i>	Авторитарна і демократична моделі політичної модернізації	47
<i>Горбатюк Катерина</i>	Демократія і неопатримоніалізм у сучасних теоріях політичного розвитку	49
<i>Гривіцький Вадим</i>	Розвиток пеніцітарної системи в умовах модернізації	51
<i>Житнік Олена</i>	Основні технології формування іміджу політичного лідера	54
<i>Левіцький Андрій</i>	Сучасні інформаційні технології як чинник демократизації	56
<i>Осадчук Олена</i>	Політичний імідж як технологія	60
<i>Стельмах Валерій</i>	Механізми представницької демократії	62
СЕКЦІЯ 2. Політична модернізація: міжнародний та регіональний досвід		
<i>Бойківський Любомир</i>	Лібералізація газового ринку ЄС: виклик для Росії	65
<i>Генега Ірина</i>	Концептуальні засади зовнішньої політики Російської Федерації	68
<i>Коваленко Людмила</i>	Європейський союз: нормативно-правове забезпечення виборчого процесу	70
<i>Петрович Інна</i>	Електоральний аналіз сучасної політичної ситуації в країнах Латинської Америки	72

<i>Руденко Катерина</i>	Націоналістичні партії Великобританії	74
<i>Стукан Ірина</i>	Особливості інтеграції Хорватії до Європейського уроки для України	75
<i>Федорак Світлана</i>	Проблема невизнаних держав Кавказького регіону: зовнішньополітичний фактор	79
<i>Брень Сергій</i>	Загальна ситуація зі свободою слова в Республіці Білорусь	81
<i>Варжель Надія</i>	Студентський революційний рух у Росії кінця XIX - початку XX ст. як фактор політичної модернізації	83
<i>Климчук Тетяна</i>	Стратегія розширення НАТО за рахунок східних країн	84
<i>Конончук Оксана</i>	Реформи М.М. Сперанського і їх роль у модернізації політичної системи Російської імперії	86
<i>Кобець Сергій</i>	Відносини РФ та НАТО на сучасному етапі розвитку системи колективної безпеки	88
<i>Мельник Наталія</i>	Проблема взаємних територіальних претензій між Україною та Румунією	90
<i>Сотніков Ілля</i>	Врегулювання конфліктів та миротворчий процес	93
<i>Філіпцов Олексій</i>	Транскордонне співробітництво як чинник європейської інтеграції України	95
СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
Підсекція 1		
<i>Українець Віктор</i>	Профілактика етнічного екстремізму в Україні	97

<i>Карпенюк Юлія</i>	Повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту: вітчизняна специфіка	100
<i>Артемов Віталій</i>	Вплив зовнішньополітичних факторів на національні інтереси України	102
<i>Багнюк Олександр</i>	Перспективи України на сучасному етапі євроінтеграції	105
<i>Бразалук Любов</i>	Розвиток інституту президентства в Україні	107
<i>Вавуліч Олександр</i>	Проблеми базування Чорноморського флоту Російської федерації на території України	110
<i>Вусатий Борис</i>	Спортивна політика України в умовах глобалізації	112
<i>Васильєва Олександра</i>	Жіночий рух в Україні як необхідний елемент розвитку громадянського суспільства	115
<i>Галганець Сергій</i>	Вплив ЗМІ на формування електоральної поведінки громадян України	117
<i>Горбова Юлія</i>	Україна і Польща: моделі політичної модернізації	121
<i>Гольберт Юлія</i>	Діяльність молодіжних громадських націоналістичних організацій в Україні	123
<i>Градовий Павло</i>	Перший всеукраїнський референдум	125
<i>Григор'єва Юлія</i>	Особливості формування багатопартійної системи в Україні	127
<i>Дзерун Сергій</i>	Національна ідея як чинник політичної модернізації	129
<i>Карпюк Тарас</i>	Формування німецького етнодемографічного сегменту Волині 1800-1945 рр.	131

<i>Кондратюк Марія</i>	Політико-адміністративна модернізація політичної системи України	134	<i>Пшенична Олена</i>	Політична еліта як чинник демократизації в сучасній Україні	170
<i>Кравчук Інна</i>	Стратегія та напрямки розвитку екологічної політики України за роки незалежності	136	<i>Ралець Андрій</i>	Право на свободу слова і думки в сучасній Україні	173
<i>Красько Ольга</i>	Проблема реалізації прав людини в Україні	139	<i>Самчук Інна</i>	Правляча еліта в Україні: особливості формування та функціонування	175
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека України	141	<i>Сверба Людмила</i>	Громадська оцінка діяльності „помаранчевої” політичної еліти	177
<i>Ліннік Юрій</i>	Цензура і свобода слова в Україні: політичний аспект	144	<i>Сирота Дмитро</i>	Особливості оптимізації виборчого процесу на місцевих виборах 2010 р. в Україні	180
Підсекція 2					
<i>Штука Ірина</i>	Аспекти модернізації політичної системи України	147	<i>Тимошенко Віта</i>	Політичні технології в сучасній Україні	182
<i>Пікула Микола</i>	Місцеві вибори – 2010 в Рівному: погляд зі сторони	150	<i>Шимко Ольга</i>	Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи України	186
<i>Троян Віктор</i>	Національна ідентичність у вимірі сучасного українського суспільства	153	<i>Ярмолюк Оксана</i>	Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні	189
<i>Янчарук Олег</i>	Проблеми політичної модернізації в Україні	155	<i>Шмигельська Ольга</i>	Особливості взаємодії державної влади і молоді в процесі демократизації українського суспільства	192
<i>Луцук Марія</i>	Особливості електоральної культури в сучасній Україні	158			
<i>Макарчук Наталія</i>	Вітчизняна специфіка формування іміджу політичного лідера	160			
<i>Мищук Ольга</i>	Вектори еволюції політичної культури сучасної України	163			
<i>Овдійчук Ірина</i>	Проблема демократичності виборчих технологій на президентських виборах 2010 р. в Україні	165			
<i>Ошурко Юлія</i>	Діяльність політичної опозиції як складова демократизації в сучасній Україні	168			

Духовність безпосередньо пов'язана із світоглядом, прагненнями, ідеалами; вона зумовлює життєвий вибір молоді людини. Від спрямованості ціннісних орієнтацій сучасної молоді залежить формування зразків і норм суспільної поведінки, що визначатимуть характер соціального розвитку в найближчому майбутньому.

В нинішніх умовах процеси соціалізації молоді особистості об'єктивно ослаблені, що викликає тривогу, оскільки внаслідок цього зростає кількість проявів антигромадської поведінки, порушень правопорядку, законності; одне слово – девіантності.

З цих причин для формування політики сучасного державотворення потрібно виробити й реалізувати Комплексну програму гуманітарного розвитку суспільства. В основу такої програми (на найближчий період) має бути покладено стратегію розвитку особистості як гідного громадянина української держави, позбавленого комплексу меншовартості.

Важливо врахувати, що специфіка політичної соціалізації молоді не вичерпується національно-культурними особливостями, вона має складову, в якій є невідповідність між біологічним, соціальним та психічно-віковим. Так, в умовах нестабільності суспільства соціальний вік молодих людей починає випереджати фізіологічний. Психологи, соціологи, педагоги стверджують, що нині молодь „дорослішає” швидше, тобто інтеграція молодого покоління в структури суспільства та виконання ним тих соціально-політичних ролей, що покладаються на старший віковий період, відбувається раніше.

У кожного покоління своя історична місія, своє покликання і тільки йому притаманні світосприйняття і світорозуміння. Кожне молоде покоління вирішує свої завдання в історико-політичному процесі, проходить через певні випробування. Сучасний розвиток цивілізації висуває перед молоддю проблеми не лише національного, а й глобального, загальнолюдського характеру. Щоб молоде покоління було спроможним завтра успішно, ефективно вирішувати непрості для нації питання, держава вже сьогодні має виробити реалістичну, збалансовану, виважену політику щодо молодого покоління.

Шмигельська Ольга
(студентка 5 курсу Рівненського державного
гуманітарного університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – к.і.н. **Невинна Г.Я.**)

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Кожне нове покоління – це черговий крок в розвитку цивілізації. Спираючись на досвід попередників, на результати їх праці, молодь додає свій внесок у розвиток суспільства, докладаючи до цього свої активні творчі сили. Зміна поколінь являє собою певний етап, який має свої характерні риси, що сформувалися в ході його становлення, вони включають існуючі традиції, сприйняття конкретних життєвих цінностей і пріоритетів.

Молоде покоління є відносно стабільною соціальною групою, яка вимагає до себе постійної уваги не тільки сім'ї, але і держави, всього суспільства. Виховання нового покоління здійснюється відповідно до конкретної соціальної, політичної і економічної ситуації, з урахуванням необхідності формування в молодих людях якостей, адекватних до необхідних умов суспільного і державного будівництва, поступального розвитку суспільства.

Важливим аспектом стає вивчення молодіжної проблематики пов'язане з важливістю самої проблеми – державною молодіжною політикою, яка здійснюється в Україні в роки незалежності і суверенітету на принципово інших правових, політичних і інших засадах. Стрижнем вказаної проблеми виступають безпосередні взаємовідносини влади як такої і молоді, як найбільшої соціальної групи суспільства. Тим більш необхідно врахувати, що нова політична система, поява різних форм власності, економічні труднощі в країні значною мірою деформували не лише духовні засади, але й колишні форми і методи роботи з молоддю, що безумовно сприяло ускладненню в процесі виховання і соціалізації нового покоління.

Актуальність проблеми, яка вивчається в дипломній роботі, обумовлена тим, що простежується участь політичних інститутів в процесі взаємовідношень владних структур і молоді, її інституціоналізації, що в результаті перетворює це політичне явище в формалізований, упорядкований процес з певною структурою відносин і дозволяє співвіднести як поточні, так і стратегічні задачі державної молодіжної політики загалом.

Найважливішим елементом взаємовідносин влади і суспільства є існуюча система цінностей, що визначає моральну спроможність самого суспільства і внутрішню силу держави. Розвиток і стабільність дії всіх демократичних інститутів залежить від наявності певних цінностей – цінностей демократії. У будь-якому випадку повинен діяти пріоритет прав людини, особистості, що повинно займати в процесі демократизації суспільства провідне місце.

Влада, вирішуючи свої глобальні завдання, може не спромогтися на вирішення завдань часткових, у тому числі тих, які вписуються в існуючу молодіжну політику.

Найбільш значущими процесами, що протікають в молодіжному середовищі, і які є важливими як для самої молоді, як суб'єкта, так і для суспільства і держави, можна розглядати такі як: Україна посідає перше місце в Європі по поширенню епідемії СНІД. Загалом проблему здоров'я молоді можна вважати найважливішою для держави і суспільства. Можна додати і такі проблеми, як дитяча безпритульність, зростання злочинності серед підростаючого покоління, безробіття.

Було б невірно стверджувати, що влада не звертає уваги на зазначені проблеми. Держава сфокусувала свої зусилля на декількох найбільш значущих напрямках, кожен з яких має свої особливості, "технологію" виконання поставлених задач.

Аналіз існуючих проблем молоді України показує, наскільки вони значні і багатопланові. Сучасне суспільство, держава не завжди адекватно реагують на молодіжні проблеми які існують, або на потенційно можливі. Мова йде як про фізичне, так і про моральне здоров'я нового покоління. Україна може скористатися досвідом ряду країн, які, зіткнувшись з молодіжними проблемами, вчасно почали роботу по запобіганню їх негативного розвитку. Бо втрачений час може обернутися для нашої країни серйозними наслідками в майбутньому.

Політичний простір української молоді являє собою сегмент її політичних дій, участь у владних структурах, наявність відповідних політичних (і інших, близьких до них) організацій. Масштаби політичного простору залежать від конкретних дій молоді, наявності активних, що мають авторитет, молодіжних лідерів, які виконують певні політичні завдання, в тому числі здійснюють захист інтересів молоді як в загальнонаціональному масштабі, так і в регіонах.

Політичний простір молоді існує в сфері функції влади, тобто в її політичному просторі. Ця особливість позначається і в тому випадку, коли інтереси молоді і держави співпадають, і тоді, коли вони не співпадають. Тим самим можна підкреслити, що політичний простір

молоді, в якому вона має власний абсолютний вплив, обмежений. Молодь України не має своєї, досить могутньої політичної партії всеукраїнського масштабу, яка ставила б перед собою конкретні політичні завдання.

Молодь становить чималу частину електорату, однак дуже рідко на виборах у владні структури голосує саме за молодіжних лідерів. Молодь не стала основним ядром політичних партій України. Та, навіть далеко не всі партії мають свої молодіжні організації.

Політичний простір молоді, хоч і займає значний обсяг, є не досить насиченим. Проте, якщо враховувати типологію політичного простору, то слід мати на увазі його зв'язок з політичними просторами інших соціальних спільнот, а головне – з політичним простором існуючої влади. Тому про політичний простір, який займає молодь, можна говорити лише в тому значенні, що вона бере участь в певних політичних відносинах різних політичних сил (конфлікти, узгоджені дії, соціальне протистояння, творення і т.п.), але це не є дією, що абсолютно виражає тільки молодіжні інтереси. Масштабні інтереси конкретних індивідів перетворюються в загальні, загальнозначущі, загальнонаціональні.

Вивчаючи політичний простір, що займає молодь, не можна не сказати про його співвідношення з реально існуючою політичною системою, яка включає в себе право як одну з норм, регулюючих відносини в суспільстві, дії і поведінку людей, функціонування об'єднань і державних органів. Про право мова йде тому, що, розглядаючи політичний простір як сферу дії політики, пов'язаної з молоддю, не можна залишити збоку простір правовий, в рамках якого знаходиться молодь як суб'єкт суспільства.

Наукове видання

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ:
СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Підписано до друку 17.02.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 10,95. Замовлення № 101/1. Наклад 300.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненський державний гуманітарний університет
33028, м. Рівне, вул.С.Бандери,12

П 50   **ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали
II міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне:
РДГУ, 2011. – 194 с.

УДК 32.001.76
ББК 66.0

© Рівненський державний гуманітарний
університет, 2011